

СХІД СЕЛА НА ЗАХОДІ СОНЦЯ

У райдержадміністрацію надійшов лист від 215 мешканців села Ставрів (за їх підписами) Підлозецької сільради, в якому йдеться про виділення коштів на добудову місцевої школи. Очевидно, поштовхом до такого кроку стали події в селі Глинне Рокитнівського району, де теж донедавна стояв довгобуд місцевої ЗОШ. Нагадаю, що там батьки не пустили 1000 дітей 1 вересня у стареньку школу, яка вважалася аварійною. Керівники Рокитнівського району зверталися до державних органів щодо виділення коштів на добудову школи в Глинному. Та безрезультатно. Відтак після вересневих подій обласна рада виділила закономлених 9 млн. грн. на 3 недобудованих ЗОШ, у тому числі й Глинську.

Ситуація ж у нашому районі дещо інша. Отож на схід села Ставрів позаминулої середі виїхали голова РДА Володимир Кислюк, його заступник Володимир Гулич, голова райради Валерій Шинкар зі своїм заступником Сергієм Коноваловим і начальник відділу освіти РДА Тамара Доманська. Дискусія, що точилася між представниками влади і ставрівчанами, була досить гострою. Кожен відстоював свої позиції, щоправда, одні керувалися цифрами, фактами і реальним станом речей, інші – переважно емоціями і амбіціями. Оскільки засоби масової інформації повинні бути неупередженими, то намагатимусь викласти аргументи обох сторін такими, як звучали в залі.

АРГУМЕНТИ РАЙОННОЇ ВЛАДИ

Ставрівську дев'ятирічку ще 15 років тому будували згідно з Чорнобильською програмою. Тоді на території Підлозецької сільради мало розташовуватися 480 будинків, у яких мали б жити близько 2 тисяч людей із забруднених радіацією районів. Відповідно й ЗОШ розраховувалася на 138 учнівських місць, плюс 45 – на дитячий садок у цьому ж приміщенні. Однак із часом програму закрили, школу недобудували, та й будинків заселили всього 135. На той час готовність дев'ятирічки площею 2400 м кв. складала 70%. Усі ці роки об'єкт був нічий, місцевий люд розтягував матеріали, хто що і як міг, і на сьогодні від будови залишилося біля 40% (офіційні дані оціночної комісії). Районна влада шукала шляхи передачі Ставрівської ЗОШ у комунальну власність. І нарешті наприкінці лютого 2009 року об'єкт передали на баланс відділу освіти. Відразу ж постало питання його подальшої долі. Коштів на добудову і утримання в освіті немає. До того ж, провівши детальний аналіз народжуваності Ставров та й усієї Підлозецької сільради, висновком виявився наступним: по-перше, у 2009-2010 навчальному році в 1 клас у Підлозецьку ЗОШ начебто може прийти 25 учнів («начебто» - тому що з Топілля батьки віддають шестирічок у ближчу за відстанню Мстишинську школу, що на Волині), відтак, скільки із отих 25-и піде у Підлозці – ще невідомо. А зі Ставрова буде лише 6 першокласників у 2009-2010 н.р., у найближчі роки їх налічуватиметься відповідно 12, 10, 12 і в 2015 році – 7. Та й загальна кількість учнів, які б могли навчатися у Ставрівській дев'ятирічці, не відповідає передбачуваній наповнюваності 138 місць. Найбільша кількість у цьому навчальному році мала б бути 73 учні, стільки ж – у наступному. Найменше число складає 65 учнів. Отож, будівля буде лише наполовину заповнена. Окрім того, відповідні затрати йтимуть на опалення (до речі, котельню слід будувати ще окремо), навчальне обладнання тощо. Одне слово, у відділі освіти на це все коштів нема, та й перспективи даного закладу керівництво не бачить. Натомість у Підлозецькій ЗОШ І-ІІІ ступенів є всі умови для навчання дітей зі всіх сіл сільради. До того ж, за словами Тамари Доманської, перший шкільний автобус за державною програмою було вирішено відразу направити саме сюди. У минулому році для побудови топкової влада району виділила 220 тис. грн., ще 77 тис. грн. пішло на перекриття даху у спортзалі. А у бюджеті 2009 року передбачено 150 тис. грн. із бюджету розвитку для відновлення роботи дитячого садочка в Підлозцях, в якому передбачається навчання й учнів 1-4-х класів одинадцятирічки. Нині в Підлозецькій ЗОШ площею 1860 м кв. навчається 247 учнів (для порівняння: на початку 2000 року їх було більш як 300).

Незаперечні факти озвучив і Валерій Шинкар, котрий не один рік теж керував освітою району. У 80-х роках минулого століття на Млинівщині налічувалося більш як 10 тис. учнів, 3 роки тому – 6,5 тисячі, у 2009 – 5300 учнів. Тобто щороку кількість дітей зменшується на 200, а це означає, що в районі умовно зникає одна школа. Відповідно зменшується наповнюваність класів, заробіток учителів, скорочується обслуговуючий персонал закладів. На сьогодні в районі практично половина площ шкіл пустує.

Отож немає ніякої потреби добудувати школу у Ставрові.

Одним із шляхів вирішення даної проблеми районна влада вбачає у продажі довгобуду через аукціон із обов'язковою умовою добудови об'єкта і створенням нових робочих місць. А кошти від продажу направити на розвиток нині діючої одинадцятирічки, амбулаторії сімейної медицини, яка теж потребує розширення, опалення клубу в Підлозцях, добудови дитячого садка.

АРГУМЕНТИ СТАВРІВЧАН

Дуже категорично були налаштовані селяни на вирішення проблеми зі ставрівським довгобудом. За добудову школи виступали в основному чоловіки, котрі мають багатодітні сім'ї. За їхніми словами, час не стоїть на місці, родини в Ставрові великі, у їхніх дітей є вже свої діти. Село розвивається, створюються і будують житло молоді сім'ї, відтак воно стає перспективним. Відповідно, якщо у їхніх 10 синів і доньок народиться ще по 10 дітей, приріст населення очевидний. Отож школа потрібна. Та й у Підлозецькій ЗОШ дітям мало місця, навчатися доводиться у майстерні, а в деяких класах відстань від першої парти до дошки сягає 1,5 метра. І коли йти шляхом «на зло ворогам продам корову, щоб діти молока не пили», то вийде так, що об'єкт продадуть, гроші розпусять і на тому кінець.

Основна вимога сільської громади, яка звернулася з листом до РДА, не продавати об'єкт, а відшукати кошти на його добудову, хоча б частково (залатати дах, поставити сучасні вікна, двері та зачинити) і, так би мовити, законсервувати, поки не віднайдеться решти суми, поклавши обов'язки контролю і охорони на сільського голову і дільничного інспектора міліції.

Чи не найбільше на підтримку ставрівчан ставав місцевий мешканець Володимир Тутевич, котрий був ініціатором збору підписів. Його позиція полягає в тому, що районна влада прийшла начебто вмовляти селян продати школу. «Не збудуєте ви, то збудують інші, а думку про продаж забудуть», - таким був остаточний вердикт чоловіка.

До проблеми дев'ятирічки місцеві жителі додали ще й амбулаторію сімейної медицини, яка потребує розширення, бо коли із Млинова приїжджають лікарі, то людей на прийом приходять стільки, що яблуку ніде впасти.

Від отєї «перестрілки» думок добалакалися до того, що представники районної влади запропонували громаді села взяти ставрівський об'єкт у власність сільської громади, а це: віднайти 15 млн. грн. на добудову і згодом власним коштом утримувати заклад з урахуванням того, що на кожного учня в рік, за офіційними підрахунками, відділ освіти нині витрачає 2,5 тис. грн.

Коли ситуація сягнула, як кажуть, апогею, не витривав сільський голова Микола Костюкевич. Склалося враження, що з усіх у залі лише він розуміє і тверезо оцінює ситуацію. Микола Олександрович навів приклад про прийняття на баланс у 2001 році дитячого садка у спадок від збанкрутілого колгоспу. І тільки завдяки спільним зусиллям із районною владою ДНЗ нині має майбутнє. До того ж, вигравши ООнівський проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», населенню сільради треба було зібрати всього 8 тис. грн., щоб довести, що людям потрібен цей садочок. І що? На сьогодні селяни спромоглися здати... 3,5 тисячі гривень. То про яку передачу школи на баланс сільської громади може йти мова?

Мабуть, отой схід села закінчився б далеко після заходу сонця, якби голова РДА Володимир Кислюк не сказав наступне: «Давайте працювати разом, а не звинувачувати один одного в тому чи іншому. Ми не вороги людям. Долучайтесь до вирішення даного питання всі, хто може якось допомогти». А з Володимиром Тутевичем Володимир Олексійович домовився про зустріч, під час якої обидві сторони спробують знайти практичний вихід із ситуації щодо питання «бути чи не бути Ставрівській дев'ятирічці».

Ольга РАЙКО.